

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Карантинні організми з основами експертизи підкарантинних матеріалів

спеціальність	Н1 «Агрономія»	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	«Захист і карантин рослин»	факультет	агрономії та захисту рослин
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

ВИКЛАДАЧ

Станкевич Сергій Володимирович

Вища освіта – спеціальність «Захист рослин» (2009), «Облік і аудит» (2013), «Екологія» (2019), «Менеджмент» (2020), «Публічне управління та адміністрування» (2021), «Лісове господарство» (2022), «Агрономія» (2023), «Освітні, педагогічні науки» (2024), «Агроінженерія» (2024), «Біотехнології та біоінженерія» (2024), «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство» (2024).

Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук – 16.00.10 «Ентомологія»

Вчене звання - доцент кафедри ентомології, зоології, фітопатології, інтегрованого захисту та карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

Досвід роботи – 12 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор та співавтор понад 700 наукових і методичних праць із питань захисту і карантину рослин
- учасник багатьох наукових і науково-практичних конференцій в Україні та за кордоном

телефон	0504000985	електронна пошта	sergejstankevich1986@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle
---------	------------	------------------	--------------------------------	-----------------------	-----------------------

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у студентів професійних знань та умінь, щодо діагностики та моніторингу карантинних шкідливих організмів, методів огляду та відбору зразків об'єктів регулювання, транспортних засобів та методикою проведення фітосанітарної експертизи з урахуванням різноманітності імпортно-експортних торгових операцій.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, робота в групах
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	- визначати карантинні види карантинних шкідливих організмів (ЗК01, СК3, РН2) / практичні та індивідуальні завдання - розробляти прогностичні моделі розвитку популяцій карантинних шкідливих організмів (ЗК01, ЗК02, СК4, СК5, РН07) / практичні та індивідуальні завдання - розробляти, обґрунтовувати та застосовувати фітосанітарні заходи захисту до рослинних багатств країни і навколишнього середовища загалом від занесення та поширення небезпечних карантинних шкідливих організмів (ЗК01, ЗК02, СК3, СК6, РН05, РН09) / практичні та індивідуальні завдання
Обсяг і форми контролю	9 кредитів ECTS (270 годин): 40 годин лекцій, 40 годин лабораторних; модульний контроль (3 модулі) 190 години самостійної роботи; підсумковий контроль – залік, екзамен.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, академічна доброчесність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК3. Здатність використовувати ефективні методики визначення та ідентифікації шкідливих організмів, проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за стадіями розвитку і етапами органогенезу рослин. СК4. Здатність розробляти прогностичні моделі та технологічні схеми забезпечення дотримання фітосанітарних вимог дистанційного і стаціонарного фітосанітарного моніторингу. СК5. Здатність встановлювати та оцінювати сезонну і багаторічну динаміку чисельності регульованих шкідливих організмів та високоефективно застосовувати методи їх ліквідації. СК6. Здатність розробляти комплексні заходи із захисту і карантину рослин для підприємств, установ, організацій усіх форм власності згідно з законодавством ЄС з питань карантину і захисту рослин.	Програмні результати навчання	РН02. Відшуковувати потрібну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати і оцінювати наявну інформацію. РН05. Обирати, розробляти і застосовувати з урахуванням новітніх досягнень науки і виробництва ефективні методи захисту рослин від шкідливих організмів з використанням інформації щодо фітосанітарного стану, прогнозів, екологічної ситуації і економічної доцільності. РН07. Розробляти сезонні, короткострокові, довгострокові прогнози на підставі даних, особливостей біологічного розвитку, розмноження і поширення шкідливих організмів. РН09. Розробляти, обґрунтовувати та застосовувати фітосанітарні заходи захисту до рослинних багатств країни і навколишнього середовища загалом від занесення та поширення небезпечних карантинних шкідливих організмів.
-------------	--	-------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Історія, поняття, значення та завдання карантину рослин

Лекція 1.	Історія, поняття, значення та завдання карантину рослин.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Основні законодавчі документи в галузі карантину рослин.	Самостійна робота	На основі аналітичного огляду джерел літератури аргументовано викласти своє бачення з питань історії, поняття, значення та завдання карантину рослин
Лекція 2.	Структура державної служби з карантину рослин.	ПЗ 2	ЄОКЗР та міжнародна співпраця у карантині рослин		
Лекція 3.	Поняття про “карантинний шкідливий організм.	ПЗ 3	Списки карантинних організмів		

Модуль 2. Діагностика, біоекологічні особливості розвитку, фітосанітарний ризик карантинних організмів переліку регульованих шкідливих організмів України

Лекція 4.	Морфологія, біоекологічні особливості розвитку карантинних видів комах з рядів рівнокрилі (Homoptera) та трипси (Thysanoptera)	ПЗ 4	Фітосанітарний ризик карантинних видів комах з рядів рівнокрилі (Homoptera) та трипси (Thysanoptera)	Самостійна робота	На основі аналітичного огляду джерел літератури аргументовано викласти своє бачення з питань біоекологічних особливостей розвитку та фітосанітарного ризику карантинних видів комах, кліщів, нематод, бур'янів, грибних, бактеріальних і вірусних хвороб
Лекція 5.	Морфологія, біоекологічні особливості розвитку карантинних видів комах з ряду лускокрилі (Lepidoptera)	ПЗ 5	Фітосанітарний ризик карантинних видів комах з ряду лускокрилі (Lepidoptera)		
Лекція 6.	Морфологія, біоекологічні особливості розвитку карантинних видів комах з ряду твердокрилі (Coleoptera) та кліщів (Acari)	ПЗ 6	Фітосанітарний ризик карантинних видів комах з ряду твердокрилі (Coleoptera) та кліщів (Acari)		
Лекція 7.	Морфологія, біоекологічні особливості розвитку карантинних видів комах з ряду двокрилі (Diptera)	ПЗ 7	Фітосанітарний ризик карантинних видів комах з ряду двокрилі (Diptera)		
Лекція 8.	Морфологія, біоекологічні особливості розвитку карантинних видів нематод (Nematoda).	ПЗ 8	Фітосанітарний ризик карантинних видів нематод (Nematoda).		
Лекція 9.	Морфологія, біоекологічні особливості розвитку збудників карантинних видів грибних хвороб.	ПЗ 9	Фітосанітарний ризик карантинних видів грибних хвороб.		
Лекція 10.	Морфологія, біоекологічні особливості розвитку карантинних видів бактеріальних хвороб.	ПЗ 10	Фітосанітарний ризик карантинних видів бактеріальних хвороб.		
Лекція 11.	Морфологія, біоекологічні особливості розвитку карантинних видів вірусних хвороб.	ПЗ 11	Фітосанітарний ризик карантинних видів вірусних хвороб.		
Лекція 12.	Морфологія, біоекологічні особливості розвитку карантинних видів малорічних бур'янів.	ПЗ 12	Фітосанітарний ризик карантинних видів малорічних бур'янів.		
Лекція 13.	Морфологія, біоекологічні особливості розвитку карантинних видів багаторічних бур'янів.	ПЗ 13	Фітосанітарний ризик карантинних видів багаторічних бур'янів.		

Модуль 3. Методи огляду і експертизи підкарантинних матеріалів

Лекція 14.	Методи відбору проб у процесі карантинного огляду та експертизи	ПЗ 14	Методи відбору проб у процесі карантинного огляду та експертизи	Самостійна робота	На основі аналітичного огляду джерел літератури аргументовано викласти своє бачення з питань гербологічної, ентомологічної, фітогельмінтологічної, мікологічної, бактеріологічної та вірусологічної експертизи об'єктів регулювання
Лекція 15.	Гербологічна експертиза об'єктів регулювання	ПЗ 15	Методи гербологічної експертизи об'єктів регулювання		
Лекція 16.	Ентомологічна експертиза об'єктів регулювання	ПЗ 16	Методи ентомологічної експертизи об'єктів регулювання		
Лекція 17.	Фітогельмінтологічна експертиза об'єктів регулювання	ПЗ 17	Методи фітогельмінтологічної експертизи об'єктів регулювання		
Лекція 18.	Мікологічна експертиза об'єктів регулювання.	ПЗ 18	Методи мікологічної експертизи об'єктів регулювання.		
Лекція 19.	Бактеріологічна експертиза об'єктів регулювання.	ПЗ 19	Методи бактеріологічної експертизи об'єктів регулювання.		
Лекція 20.	Вірусологічна експертиза об'єктів регулювання.	ПЗ 20	Методи вірусологічної експертизи об'єктів регулювання.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1. Ващенко Т. Фітосанітарні вимоги Європейського Союзу, щодо експорту рослинної продукції. URL: https://dpssko.gov.ua/blog/2023/05/24/фітосанітарні-вимогиєвропейського/ 2. Карпінська Н.В. Застосування санітарних та фітосанітарних заходів: проблеми правового забезпечення у контексті вимог СОТ та ЄС: монографія. Луцьк, СПД Галяк Жанна 3. Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2021. 532 с. 4. Медведенко І. Фітосанітарні вимоги країн-партнерів України у зовнішній торгівлі. URL: https://www.cherk-consumer.gov.ua/hromadianam/upravlinniafitosanitarnoi-bezpeky/novyny-upravlinnia-fitosanitarnoi-bezpeky/3173-fitosanitarnivymohy-krain-partneriv-ukrainy-u-zovnishnii-torhivli 5. Міжнародні стандарти з фітосанітарних заходів (МСФЗ) https://www.fitolab.volyn.ua/images/mz.pdf 6. Переліки шкідливих організмів A1 та A2 ЄОКЗР. URL: https://dpssks.gov.ua/pereliki-shkidlivix-organizmiv-a1-ta-a2-yeokzr 7. Станкевич С.В. Методи огляду та експертизи підкарантинних матеріалів: навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О.В., 2017. 255 с. 8. Станкевич С.В. та ін. Моніторинг шкідників і хвороб сільськогосподарських культур: навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 624 с.	Методичне забезпечення	1. Станкевич С.В. Назви карантинних шкідливих організмів. Харків: ХНАУ, 2020. 16 с. 2. Станкевич С.В. Методи огляду та експертизи об'єктів регулювання. Методичні рекомендації до вивчення змістового модуля «ентомологічна експертиза» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Харків: ХНАУ, 2020. 20 с. 3. Станкевич С.В. Методи огляду та експертизи об'єктів регулювання. Методичні рекомендації до вивчення змістового модуля «мікологічна експертиза» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Харків: ХНАУ, 2020. 24 с. 4. Станкевич С.В. Методи огляду та експертизи об'єктів регулювання. Методичні вказівки до вивчення змістового модуля «бактеріологічна експертиза» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Харків: ХНАУ, 2020. 35 с. 5. Станкевич С.В. Методи огляду та експертизи об'єктів регулювання. Методичні вказівки до вивчення змістового модуля «вірусологічна експертиза» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Харків: ХНАУ, 2020. 18 с. 6. Станкевич С.В. Методи огляду та експертизи об'єктів регулювання. Методичні рекомендації до вивчення змістового модуля «методи відбору проб у процесі карантинного огляду та експертизи» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Харків: ХНАУ, 2020. 26 с. 7. Станкевич С.В. Методи огляду та експертизи об'єктів регулювання. Методичні рекомендації до вивчення змістового модуля «гербологічна експертиза» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Харків: ХНАУ, 2020. 37 с.
-------------------	--	-------------------------------	--

9. Станкевич С.В. та ін. Карантинні організми (з основами експертизи підкарантинних матеріалів): навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О. В., 2021. 459 с.

10. Станкевич С.В. та ін. Карантинні організми, обмежено поширені в Україні: навч. посіб. Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2022. 140 с.

11. Станкевич С.В. та ін. Регульовані некарантинні шкідливі організми: навч. посіб. Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2022 75 с.

12. Станкевич С.В. та ін. Паразитичні карантинні бур'яни: навч. посіб. Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2022. 68 с.

13. Станкевич С.В. та ін. Карантинні фітонематоди: навч. посіб. Житомир: Видавництво «Рута», 2022. 96 с.

14. Фітосанітарні вимоги країн світу. URL: <https://dp.dpss.gov.ua/news/fitosanitarnivimogi-krayin-svitu> Global invasive species database (Глобальна база даних інвазійних видів). URL: <http://www.iucngisd.org/gisd/>

8. Станкевич С.В. Методи огляду та експертизи об'єктів регулювання. Методичні рекомендації до вивчення змістового модуля «фітогельмінтологічна експертиза» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Харків: ХНАУ, 2020. 19 с.

9.Станкевич С.В., Забродіна І.В. Зовнішній і внутрішній карантин рослин. Рекомендації до вивчення дисципліни. Харків: ХНАУ, 2020. 39 с.

10.Станкевич С.В. Методи огляду та експертизи об'єктів регулювання. Термінологічний словник». Харків: ХНАУ, 2020. 23 с.

11. Карантинні шкідливі організми з основами експертизи підкарантинних матеріалів. Тестові завдання для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 202 "Захист і карантин рослин". Харків: ХНАУ, 2021. 142 с.

12. Карантинні організми з основами експертизи підкарантинних матеріалів: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» / укладачі: С. В. Станкевич, І. В. Забродіна. Житомир: ПП «Рута», 2024. 52 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.